

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

DLA KLAS IV-VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

I. ZASADY OGÓLNE

Cele PSO:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie
- udzielenie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć
- udzielenie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce
- dostarczenie rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce ucznia
- umożliwienie nauczycielom doskonalenie organizacji i metod pracy dydaktyczno - wychowawczej

II. OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIE

Na lekcjach języka polskiego oceniane będą:

- wypowiedzi ustne
- prace literackie
- technika czytania
- stopień rozumienia czytanego tekstu
- sposoby wygłaszania tekstów z pamięci
- odbiór różnych tekstów kultury
- umiejętności ortograficzne i interpunkcyjne
- wiadomości i umiejętności z nauki o języku
- przygotowanie inscenizacji
- udział w konkursach literackich
- zaangażowanie i wkład pracy ucznia

III. SPRAWDZANIE I OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Formy aktywności:

- odpowiedzi ustne
- samodzielna praca na lekcji
- praca domowa
- udział w konkursach
- prace klasowe o charakterze literackim
- prace klasowe z nauki o języku (testy, sprawdziany z nauki o języku)
- testy umiejętności
- sprawdziany
- kartkówki
- udział w przedstawieniach
- przygotowanie do lekcji

2. Częstotliwość oceniania:

Formy aktywności	Minimalna ilość ocen w semestrze
mówienie	1
czytanie głośne	1
czytanie ciche ze zrozumieniem	1
redagowanie określonych form wypowiedzi w domu	1
prace klasowe, redagowanie określonych form wypowiedzi w klasie	2
Sprawdzian z nauki o języku	1
sprawdziany ortograficzne, dyktanda	2
aktywność i praca na lekcji	na bieżąco

Określenie pojęć zgodne z WSO:

1) wypowiedzi pisemne:

- praca klasowa, – z określonego materiału, zapisana w dzienniku i zapowiedziana z tygodniowym wyprzedzeniem,
- sprawdzian, test – obejmuje materiał z określonego materiału zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem,
- kartkówka – niezapowiedziana praca obejmująca materiał z 1 – 3 ostatnich jednostek lekcyjnych,
- prace domowe ucznia – podlegają sprawdzeniu, ale nie zawsze ocenie w formie stopnia,

2) wypowiedzi ustne:

- odpowiedzi z ostatnich 3 lekcji,
- aktywność na lekcji.

3. Sposoby oceniania:

- stopniem
- pochwałą
- oceną opisową
- plusami/minusami (aktywność, przygotowanie do lekcji)

4. Skala ocen:

- ocena celująca – 6
- ocena bardzo dobra – 5
- ocena dobra – 4
- ocena dostateczna – 3
- ocena dopuszczająca – 2
- ocena niedostateczna – 1

(dopuszcza się stawianie ocen cząstkowych ze znakiem plus/minus)

5. Stosuje się określoną wagę dla poszczególnych kategorii ocen:

WAGA 5

- praca klasowa
- sprawdzian literacki
- sprawdzian z nauki o języku
- konkurs

WAGA 4

- sprawdzian z lektur
- sprawdzian czytania ze zrozumieniem

WAGA 3

- odpowiedź ustna
- kartkówka
- dyktando
- praca domowa - dłuższe formy wypowiedzi
- recytacja
- aktywność
- zadanie dodatkowe

WAGA 2

- czytanie - tekst nowy
- krótkie formy wypowiedzi
- udział w przedstawieniach
- inna

WAGA 1

- zadanie
- czytanie - tekst przygotowany
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego
- prowadzenie zeszytu ćwiczeń
- współpraca w grupie
- nieprzygotowanie
- brak zadania

6. Oceny kształtujące, wpisywane do dziennika nie liczą się do średniej ocen z przedmiotu, są informacją dla ucznia, nauczyciela i rodziców o stopniu opanowania umiejętności przewidzianych programem nauczania klasy.

7. Kryteria oceny poszczególnych form wypowiedzi:

Dłuższe formy wypowiedzi:

- *opowiadanie twórcze i odtwórcze*
- *opowiadanie z dialogiem*
- *pamiętnik, dziennik (pisane z perspektywy bohatera lub własnej)*
- *list (oficjalny i prywatny)*
- *opis przedmiotu, postaci, krajobrazu, obrazu, dzieła sztuki*
- *prosta notatka*
- *proste sprawozdanie (np. z wycieczki, z wydarzeń sportowych)*
- *komiks*

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróznicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zawartość treściowa	0-4	4 pkt. - uczeń pisze pracę na zadany temat bogatą i urozmaiconą treściowo 3 pkt. - zasadnicza realizacja tematu 2 pkt. - praca w przeważającej części jest rozwinięciem tematu 1 pkt. - uczeń podejmuje próbę rozwinięcia tematu 0 pkt. - uczeń pisze pracę w innej formie lub na inny temat
II	Kompozycja	0-1	1 pkt. - wstęp, rozwinięcie, zakończenie 0 pkt. - uczeń tworzy tekst niespójny
III	Segmentacja	0-1	1 pkt. - akapity, graficzne rozczłonkowanie tekstu
IV	Styl	0-1	1 pkt. - konsekwentny, dostosowany do formy wypowiedzi 0 pkt. - niekonsekwentny lub niedostosowany do formy wypowiedzi
V	Poprawność językowa	0-1	1 pkt. - dopuszczalne 4 błędy językowe (fleksyjne, składniowe, leksykalne, frazeologiczne) 0 pkt. - więcej niż 4 błędy
VI	Poprawność ortograficzna	0-1	1 pkt. - dopuszczalne 3 błędy 0 pkt. - więcej niż 3 błędy <i>Uczeń uprawniony do dostosowanych kryteriów oceniania:</i> 1 pkt. - uczeń umiejętnie dzieli wypowiedź na zdania, unika potoku

			składniowego, rozpoczyna zdania wielką literą. 0 pkt. - uczeń popełnia błędy w wyznaczaniu granicy zdania
VII	Poprawność interpunkcyjna	0-1	1 pkt. - dopuszczalne 4 błędy 0 pkt. - więcej niż 4 błędy <i>Uczeń uprawniony do dostosowanych kryteriów oceniania:</i> 1 pkt. - uczeń kończy zdania stosownymi znakami interpunkcyjnymi 0 pkt. - uczeń nie stawia lub stawia błędne znaki interpunkcyjne na końcu zdania
Łączna liczba punktów możliwa do uzyskania - 10 punktów			

W przypadku pracy zbyt krótkiej uczeń za kryterium V, VI, VII otrzymuje 0 pkt.

Gdy praca nie jest rozwinięciem tematu podanego w poleceniu, uczeń otrzymuje 0 pkt. za wszystkie kryteria.

Jeśli uczeń pisze pracę na podany temat, ale stosuje inną formę wypowiedzi, za kryterium I otrzymuje 0 pkt., natomiast pozostałe kryteria są punktowane zgodnie z podanymi powyżej ustaleniami.

Przeliczenie punktów na oceny :

100% -- 10 pkt. praca bezbłędna, zawierająca dodatkowe walory – celujący

100% - 91% (10 pkt.) – bardzo dobry

90% - 71% (9 – 8 pkt.) - dobry

70% - 51% (7 – 6 pkt.) - dostateczny

50% - 35% (5 – 4 pkt.) - dopuszczający

34% - 0% - (3 – 0 pkt.) - niedostateczny

Pod pracą ucznia nauczyciel umieszcza oprócz punktacji komentarz

Krótkie formy wypowiedzi:

- *zaproszenie*
- *ogłoszenie*
- *zawiadomienie*
- *instrukcja*
- *kartka pocztowa*
- *przepis kulinarny*
- *plan ramowy, plan szczegółowy*

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zawartość treściowa	0-2	2 pkt. - praca zawiera wszystkie elementy charakterystyczne dla danej formy wypowiedziach 1 pkt. - brak jednego elementu charakterystycznego dla danej formy wypowiedziach 0 pkt. - brak dwóch elementów charakterystycznych dla danej formy wypowiedzi lub uczeń redaguje inną formę wypowiedz niż ta, która jest podana w poleceniu
II	Graficzny zapis tekstu	0-1	1 pkt. - dostosowany do formy wypowiedzi 0 pkt. - niedostosowany do formy wypowiedzi
V	Poprawność językowa	0-1	1 pkt. - dopuszczalny 1 błąd językowy (składniowy, leksykalny, fleksyjny, frazeologiczny) 0 pkt. - więcej niż 1 błędy
VI	Poprawność ortograficzna	0-1	1 pkt. - dopuszczalny 1 błąd 0 pkt. - więcej niż 1 błąd <i>Uczeń uprawniony do dostosowanych kryteriów oceniania:</i> 1 pkt. - uczeń umiejętnie dzieli wypowiedź na zdania, unika potoku składniowego, rozpoczyna zdania wielką literą. 0 pkt. - uczeń popełnia błędy w wyznaczaniu granicy zdania
VII	Poprawność interpunkcyjna	0-1	1 pkt. - dopuszczalne 2 błędy 0 pkt. - więcej niż 2 błędy <i>Uczeń uprawniony do dostosowanych kryteriów oceniania:</i> 1 pkt. - uczeń kończy zdania stosownymi znakami interpunkcyjnymi 0 pkt. - uczeń nie stawia lub stawia błędne znaki interpunkcyjne na końcu zdania
Łączna liczba punktów możliwa do uzyskania - 6 punktów			

Przeliczenie punktów na oceny :

100% - 91% (6 pkt.) – bardzo dobry

90% - 71% (5 pkt.) - dobry

70% - 51% (4 pkt.) - dostateczny

50% - 35% (3 pkt.) - dopuszczających

34% - 0% (2 – 0 pkt.) - niedostateczny

Pod pracą ucznia nauczyciel umieszcza oprócz punktacji komentarz

Kryteria oceny prac z ortografii

Dyktanda - 1 błąd dotyczący omówionej zasady ortograficznej to obniżenie oceny o jeden stopień, każdy inny błąd obniża ocenę o połowę stopnia

Kryteria oceny sprawdzianów z nauki o języku, ortografii, testów czytania ze zrozumieniem, kartkówek

Ilość punktów możliwych do uzyskania przeliczana jest zgodnie z zasadą :

100% - 91% punktów możliwych do uzyskania – bardzo dobry

90% - 71% - dobry

70% - 51% - dostatecznych

50% - 35% - dopuszczających

34% - 0% - niedostateczny

IV. ZASADY POPRAWIANIA OCEN

1. Każdy uczeń ma prawo do poprawy niekorzystnej (niedostatecznej, dopuszczającej) oceny częściowej według następujących zasad:

- sprawdziany, testy, kartkówki – w ciągu 1 tygodnia od daty otrzymania,

V. DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH DLA UCZNIÓW Z OPINIĄ WYDANĄ PRZEZ PPP

W stosunku do uczniów z dostosowaniem wymagań edukacyjnych (stwierdzone i zapisane w opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną), stosowane są następujące ułatwienia:

1. tolerancja przy ocenie dyktanda – uczeń może popełnić o 50% błędów więcej (2 błędy dotyczące poznanej zasady obniżają ocenę o jeden stopień) – stopień za pracę wpisywany jest jako ocena kształtująca.
2. Uczniowie mają możliwość poprawy dyktanda na ocenę wyższą - bezbłędne przepisanie tekstu dyktanda z uwzględnieniem poprawek naniesionych przez nauczyciela.
3. Przy ocenie prac redakcyjnych (dłuższe i krótkie formy wypowiedzi pisemnej) uczniów ze stwierdzoną **dysleksją rozwojową, dysortografią** nie bierze się pod uwagę poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej, a odpowiednio - umiejętność dzielenia wypowiedzi na zdania, unikanie potoku składniowego, rozpoczynanie zdania wielką literą i kończenie kropką lub innym, odpowiednim znakiem interpunkcyjnym z pominięciem zaburzeń strony graficznej pisma.
4. Nauczyciel uwzględnia przy ocenianiu uczniów z orzeczoną dysleksją indywidualne wytyczne zapisane w poszczególnych opiniach (np. wolne tempo pracy – więcej czasu na sprawdzianach).
5. Uczeń z orzeczeniem o dysleksji, dysortografii ma obowiązek wykonywania dodatkowych ćwiczeń ortograficznych. Warunkiem zastosowania złagodzonych kryteriów oceniania prac pisemnych i dyktand jest regularne (ustalone z nauczycielem) okazywanie do kontroli powyższych ćwiczeń.

VI. ZASADY UDOSTĘPNIANIA PRAC PISEMNYCH UCZNIOM I RODZICOM

1. Prace pisemne ucznia (nie dotyczy zadań domowych zapisywanych w zeszytach) są przechowywane przez nauczyciela w imiennych teczkach uczniów cały rok szkolny.

2. Nauczyciel udostępnia uczniom prace pisemne na lekcji podczas omawiania ich oraz później – na prośbę ucznia.

3. Prace ucznia mogą być udostępnione rodzicom na ich prośbę (po wcześniejszym ustaleniu terminu wglądu do prac dziecka) podczas zebrań lub indywidualnie.

4. Uczniowie i rodzice mają prawo do wglądu do prac w obecności nauczyciela uczącego j. polskiego w danej klasie.

VII. USTALENIA KOŃCOWE

1. Oceniamy:

- systematycznie
- rzetelnie
- sprawiedliwie

2. Oceny są jawne.

3. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, np.

- brak pracy domowej
- brak zeszytu
- brak pomocy potrzebnych do lekcji
- niegotowość do odpowiedzi

Ilość nieprzygotowań możliwych do wykorzystania ustala nauczyciel uczący w danej klasie

4. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac klasowych i sprawdzianów.

5. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej, uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.

6. Uczeń powinien każde nieprzygotowanie zgłosić na początku lekcji (np. po sprawdzeniu obecności przez nauczyciela)

7. Aktywność na lekcji, np. częste zgłaszanie, udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywna praca w grupach może być oceniana plusami „+”, a brak pracy minusami „-”. Nauczyciel uczący w danej klasie ustala ilość plusów i minusów, składających się na ocenę wyrażoną stopniem.

8. Na koniec semestru nie przewiduje się żadnych sprawdzianów poprawkowych i zaliczeniowych.

9. Przewidywaną ocenę semestralną i roczną nauczyciel podaje uczniowi na miesiąc przed radą klasyfikacyjną.

10. Jeżeli przewidywaną oceną semestralną lub roczną jest ocena niedostateczna, nauczyciel ma obowiązek poinformować o niej ucznia, a poprzez wychowawcę rodziców (prawnych opiekunów) na piśmie miesiąc przed radą klasyfikacyjną.

11. Ustalona przez nauczyciela na koniec roku szkolnego ocena niedostateczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu zgodnie z zasadami określonymi w WSO.

VIII. EWALUACJA PSO

Ewaluacja ma na celu określenie efektów pracy dydaktycznej i wychowawczej, na którą mają wpływ: nauczyciel, uczniowie, rodzice.

1. Ewaluacja dokonywana będzie raz w roku.

2. Informacje zbierane będą:

- na podstawie wyników zewnętrznego sprawdzianu umiejętności i kompetencji
- na podstawie wyników prac klasowych
- poprzez rozmowy z uczniami i rodzicami